

Månadsuppföljning ekonomi, oktober 2024

Socialtjänsten har per oktober en budgetavvikelse om -35,4 mkr. Många vård- och omsorgsverksamheter har fortsatt höga kostnader för personal och IFO har höga kostnader för placeringar både avseende barn och vuxenmissbruk. Arbetet med bemanningsekonomi och schemaläggning fortsätter under 2024. Införandet av Pulsen Combine har genererat totalt ca 3,2 mkr i merkostnader under året, merparten är kopplat till avdelningen för hälso- och sjukvård. Merkostnader för sommaren uppgår till ca 21,8 mkr vilket är en ökning med ca 1 mkr jämfört med 2023. Helårsprognosen förbättras till -45,5 mkr.

Politik och förvaltningsledning

- Total budgetavvikelse för avdelningen politik och förvaltningsledning per oktober är -5,9 mkr. De fiktiva 26 mkr genererar till och med oktober en budgetavvikelse på -21,6 mkr. Det är budgeterat 17,6 mkr för statsbidraget ”Säkerställa en god vård och omsorg om äldre” och utfallet har i år blivit 17,8 mkr. Det är budgeterat 19,1 mkr på en övergripande tillfällig verksamhet. De består bland annat av driftskostnader för nytt äldreboende samt ny gruppboende för år 2024 som nämnden tilldelats men dessa kommer inte att börja användas under året. Dessa genererar till och med oktober en budgetavvikelse på 13,0 mkr. Medlen kommer bland annat att användas till återställning av lokaler på Prästgårdsgatan 18 och introduktioner på Skogsgården. Prognosen för den verksamheten är för året + 13,2 mkr. Det är en förbättring jämfört med föregående månad med 2,6 mkr. Prognos för avdelningen, förutom de fiktiva 26 mkr, är 15,3 mkr.

Verksamhetsstöd

Utfall

- Budgetavvikelsen för avdelningen är till och med oktober +0,3 mkr. Verksamheten stab och ledningsstöd har en budgetavvikelse på +0,2 mkr och i den verksamheten ingår en projektledartjänst för införandet av Pulsen Combine som inte är fullt ut finansierad. Prognosen för hela avdelningen är en budgetavvikelse på +0,2 mkr.
- Utveckling och stöd har en budgetavvikelse på +0,3 mkr vilket är något sämre än föregående månad då budgetavvikelsen var + 0,4 mkr. Prognos är att verksamheten är en budgetavvikelse på 0,2 mkr.
- Bemanningsenheten har en budgetavvikelse på -0,3 mkr. Från och med 2024 hanteras förändringen av semesterlöneskuld på en annat sätt och förändringen bokas ut direkt på enheterna. Detta medför för poolen att den får ökade kostnader under normala månader

och lägre kostnader under sommarmånaderna när semester tas ut. Prognosen för poolen är en budgetavvikelse på -0,4 mkr. Semesterersättning för semesterlönegrundande frånvaro för föregående semesterår för vikarier har betalats ut och den är betydligt högre 2024 än 2023.

- En ny chefspool har startats upp under september där två rekryterade chefer ingår. Poolen ska vara självfinansierad där de verksamheter som är i behov av chef får betala till poolen. Bokningsgraden har hittills varit 50%.

Hälso- och sjukvård

Utfall

- Avdelningen för hälso- och sjukvård har per oktober en budgetavvikelse på -4,7 mkr och är en försämring sedan september med 0,7 mkr. Under september kom det in prestationsbaserade medel för utökad bemanning sjuksköterskor SÄBO. Beloppet är ca 5,4 mkr där hälften kommer att tas in som intäkt under 2024 och andra halvan under 2025. Budget på 2 mkr har flyttats under september från politik och förvaltningsledning för att täcka del av kostnaderna som avdelningarna har haft för införande av det nya verksamhetssystemet, den största del har gått till HSL vilket då förbättrat budgetavvikelsen.
- Prognosen på hela avdelningen ligger på -5,6 mkr. Den är något försämrad sedan förra månaden.
- Extra kostnader kopplad till Pulsen uppgår till 1,8 mkr som inkluderar personalkostnader, inhyrd personal och andra övriga kostnader. Avdelningen har blivit kompenserad i budget med 1,5 mkr.

Analys

- Verksamhet hemsjukvård har en budgetavvikelse på -3,9 mkr tom oktober. Kostnaderna för inhyrda sjuksköterskor har ökat med ca 1,0 mkr jämfört med föregående år och är också den post som har den största negativa budgetavvikelsen. Här har ett strategisk val gjorts att överanställa sjuksköterskor mot bakgrund av att det inte funnits pool i den utsträckning som behövts i den totala verksamheten så det räckt till hemsjukvården. Då hemsjukvården har relativt lätt att rekrytera sjuksköterskor har valet varit att överanställa. Detta görs uppföljningar på kontinuerligt.
- Rehab har en budgetavvikelse på - 3,2 mkr jämfört med föregående månads -3,0 mkr. Kostnaderna för inhyrd personal har minskat jämfört med föregående år med 0,8 mkr. Kostnaderna för hjälpmedel och transporter av hjälpmedel har dock ökat med ca 0,3 mkr jämfört med 2023.
- Verksamheten sjuksköterskor har en budgetavvikelse på +2,5 mkr jämfört med föregående månads +2,8 mkr. Anledningen till det är det statsbidrag för utökning av

sjuksköterskor på SÄBO. Kostnader för inhyrd personal har minskat något jämfört med 2023. Personalkostnaderna har minskat med 0,9 mkr mot föregående år.

Åtgärd

- Avdelningen jobbar vidare med bemanningsekonomi och bemanningsstrategi.
- Rekrytering av sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter pågår löpande för att minska behovet av inhyrd personal.
- Det pågår ett arbete av rekonditionering av vissa hjälpmedel till exempel sittedynor som förhoppningsvis kommer att minska behov av beställning och kostnader för detta.

Omsorgsavdelningen: en ingång

Utfall

- Budgetavvikelsen för avdelningen till och med oktober är 7,6 mkr.
- Beställare hemtjänst 65+ har tom oktober en budgetavvikelse om -1,8 mkr.
- Försörjningsstöd har en budgetavvikelse på 4,6 mkr.
- Årsprognosen för hela avdelningen ligger kvar på 9 mkr.

Analys

- Antalet hemtjänsttimmar för personer över 65 år har ökat, varför kostnaderna är högre än budgeterat.
- Antalet vuxna (18–64 år) med hemtjänstinsatser ligger på lägre nivå än föregående år.
- Av det antal hushåll som har ansökt om försörjningsstöd under perioden januari till oktober så har i snitt 180 hushåll/månad beviljats försörjningsstöd, i jämförelse med 210 hushåll som beviljades försörjningsstöd under samma period föregående år. Färre personer i försörjningsstöd beror på att fler får sjukersättning och att det just nu är en god arbetsmarknad för de personer som har förutsättningar att arbeta.
- På grund av stora svårigheter att verkställa beslut i ordinärt boende samt platsbrist på Särskilt boende för äldre samt på tillfälligt boende väntas ökade kostnader för betalningsansvar under året.

Barn och familj/Missbruk

Utfall

- Barn och familj/missbruk har en budgetavvikelse på -18,6 mkr i perioden januari-oktober.
- Barnsidan inkl. familjehem har -9,2 mkr i budgetavvikelse och institutionsvård vuxna har en avvikelse på -6,3 mkr. Övriga verksamheter har en budgetavvikelse på totalt -3,2 mkr, vilket delvis beror på för höga personalkostnader.

- Familjehemmen har -9,7 mkr i budgetavvikelse för perioden januari – oktober, en försämring med -0,8 mkr i oktober.
- Institutionsvård missbruk för vuxna har -6,3 mkr i budgetavvikelse för perioden januari – oktober, budgetavvikelsen för oktober är -1 mkr.
- Inom området missbruk för vuxna har institutionsvården -6,5 mkr högre kostnader och 1483 fler vård dygn jämfört med samma period förra året.
- Institutionsvården för barn och unga har -2,2 mkr högre kostnad och 783 fler vård dygn jämfört med samma period förra året.
- Helårsprognosen kvarstår på -22 mkr för avdelningen.

Analys

- Från 1 mars är ett barn placerade enligt LSS. På ett år har dygnskostnaden stigit med cirka 2400 kr per dygn för en placering.
- Vi har haft ett ökat inflöde på utredningar barn och unga vilket gjort att vi har överanställt handläggare för att klara av vårt uppdrag.
- Behoven hos enskilda individer och deras insatser är anledningen till att kostnaderna för missbruksvården är större än budgeterat. Då vårdbehovet styr kostnadsutvecklingen innebär det att kostnaderna är svåra att påverka på kort sikt.

Åtgärd

- Verksamheten fortsätter att arbeta för att ta hem de barn där det finns möjligheter till öppenvård/hemmaplansalternativ, vilket medför minskade kostnader. Metod och arbetssätt kopplat till den målgruppen är främst SofS. Det finns dock utmaningar när det gäller ungdomar som vistas på institution pga. eget beteende, t.ex. missbruk eller kriminalitet.
- Verksamheten fortsätter arbetet att rekrytera fler egna familjehem för att minska antalet placerade på förstärkta familjehem och/eller institution.
- Arbetet med ungdomar och unga vuxna pågår inom ”13-25”-verksamheten. Teamets arbete, förhållningssätt, metod och arbetssätt skall förutom utökat samarbete leda till delat ansvar, erfarenhetsutbyte, tidiga insatser från rätt kompetens och utövare. Det skall med förhoppning leda till minskade kostnader och fler insatser i egen regi.

Ordinärt boende

Utfall

- Budgetavvikelsen på Ordinärt boende ligger på -1,3 mkr per oktober 2024, något försämrade jämfört med förra månaden.
- Hemtjänstproduktionens avvikelse på -5,3 mkr är främst kopplat till personal. Bostadsanpassningen har en budgetavvikelse på -0,2 mkr. Övriga verksamheter, främst områdesstöd, bidrar totalt med 4,1 mkr plus. På områdesstödet kommer vissa kostnader

löpande senare under året men där ligger fortsatt ett överskott eftersom ersättning för de extratimmar som hemtjänsten utför som ej är biståndsbedömt samt fast omsorgskontakt är lägre än budgeterat.

- Helårsprognos ligger kvar på -1,5 mkr.
- Merkostnader för sommaren uppgår till ca 3,3 mkr, vilket jämfört med förra året är en ökning med ca 1,1 mkr.

Analys

- Trots underskott totalt på Ordinärt boende och i synnerhet vissa hemtjänstgrupper och andra enheter syntes en rörelse i rätt riktning ekonomiskt på flera grupper under 2023. Denna tendens fortsätter in i 2024.
- Inom avdelningen lyfts dock kompetensförsörjningsproblemen som svåra utmaningar. Övertidskostnaderna har mer än dubblats jämfört med samma period förra året vilket också kan vara en effekt av bemanningsproblematiken, till viss del kopplat mot förändring till 11-timmars dygnsvila.
- En av hemtjänstens största utmaningar är att snabbt kunna ställa om personalstyrkan då timmarna minskar, i de flesta grupper märks åtgärderna ekonomiskt men det är svårt att nå ända fram på kort tid.
- Antalet larm i Nattpatrullen uppgår till ca 25 per natt i dagsläget. Enheten går enligt budget i dagsläget.
- Hemtjänsten har per oktober planerat ut ca 3 474 timmar i fast omsorgskontakt. Detta motsvarar ca -1,4 mkr i budgetavvikelse då lagändringen inte medförde tillskott i budgetram för 2024.

Åtgärd

- Flera grupper har slagits ihop under de senaste åren för att i större utsträckning kunna främja samplanering. Från februari 2023 anställdes samordnare för schemaplanering ute i grupperna för att kunna nyttja personalresurserna mer optimalt. Det pågår ett ständigt arbete på enheterna med att optimera schemalaggningen där hantering av ökade och minskade insatser i grupperna är en viktig del.
- Ekonomiuppföljning på enhetsnivå sker varannan månad. Extra fokus ligger på de grupperna med störst underskott. Numera ingår ekonomiuppföljningen för enheterna i en utökad form av uppföljning där fokus kommer att ligga på bemanning, kvalitet och arbetsmiljö tillsammans med ekonomi.
- Översyn av den ekonomiska modellen som används inom hemtjänsten (köp- och sälj mellan biståndsbedömning och verkställighet) för att säkerställa korrekt procentuellt påslag fortsätter även under 2024.

Särskilt boende för äldre

Utfall

- Avdelningen för särskilt boende för äldre har per oktober en budgetavvikelse om totalt -6,9 mkr varav verksamhetens samtliga boenden (bara husen) inkl. chefer och omvårdnadsintäkter ligger på -10,9 mkr och områdesstödet på 4,0 mkr.
- Totala helårsprognosen ligger kvar på -7,7 mkr.
- Merkostnader för sommaren uppgår till ca 6,6 mkr, vilket jämfört med förra året är en ökning med ca 0,6 mkr.

Analys

- Avdelningens underskott är kopplad till höga personalkostnader. Ett antal boenden får ihop ekonomin medan några dras med stora underskott. Vikariebrist och i vissa fall vårdtunga brukare utmanar verksamheterna.
- De ökade kostnaderna under sommarmånaderna beror på mer övertid under sommarmånaderna. Kostnaderna för sommarerbjudande har dock minskat med 13%.
- Under 2024 har avdelningen kostnadsmässigt rört sig i rätt riktning tack vare främst beslut om att avveckla de servicetjänster som tidigare funnits i verksamheterna.
- Äldreomsorgslyftet ger personalen möjlighet till utbildning där utbildningskostnaderna är finansierade.

Åtgärd

- Avdelningschef och enhetschefer tillsammans med stödfunktioner inom ekonomi och bemanning behöver framåt arbeta med optimering av schemaläggning med hjälp av samplanering, införande av basscheman vid behov och differentiering av arbetsuppgifter. Fokus bör ligga på de boenden som visar på störst negativ budgetavvikelse.
- Administratörernas roll behöver tydliggöras och utbildning i schemaläggning av chefer och administratörer inplaneras.
- Erfarenhetsutbyte mellan chefer och administratörer för att kunna lära av goda exempel bör formaliseras.

Psykosocialt stöd och daglig verksamhet

Utfall

- Utfallet för hela avdelningen är en budgetavvikelse om -0,8 mkr, en förbättring med 0,2 mkr sedan september. Under året har intäkter för retroaktiv momsåtersökning bokförts på 1,2 mkr samt ett vite till IVO på 0,4 mkr
- LSS-boenden har en budgetavvikelse på -2,0 mkr vilket är oförändrat jämfört med september månads uppföljning. Personalkostnaderna står för stor del budgetavvikelsen.

- Psykiatriboendena har en budgetavvikelse på 0,9 mkr, jämfört med föregående månads då budgetavvikelsen var 0,7 mkr. Personalkostnaderna står för 0,7 mkr.
- SAVO har en budgetavvikelse på -0,3 mkr, vilket är oförändrat jämfört med september månads uppföljning. Verksamheten räknar med högre intäkter än för 2023 men har köpt en ny maskin vilket medför att prognosen ligger kvar på -0,2 mkr.
- Daglig verksamhet har en budgetavvikelse på 0,7 mkr vilket är 0,2 mkr bättre än september månads uppföljning. En del av budgetavvikelsen beror att det varit svårigheter att hitta vikarier vid frånvaro.
- Boendepatrullen/LSS har en budgetavvikelse på +0,2 mkr vilket är samma som september månads uppföljning.
- Prognosen för avdelningen sätts till -0,6 mkr vilket är oförändrat sedan september månads uppföljning.
- Några boenden har en större negativ budgetavvikelse beroende på att vikarieersättningen inte räcker för att täcka semesterkostnaderna och dessa boenden måste i stor utsträckning ersätta frånvaro med vikarier. Avdelningen arbetar för att minska kostnaderna och minska budgetavvikelsen under hösten

Åtgärd

- Inga direkt nya åtgärder utan avdelningen fortsätter arbetet med bemanningsstrategi samt översyn av bemanning på gruppboendestäder. Ytterligare fokus har lagts under året på schemaläggning för att verksamheterna ska klara bemanning inom befintlig ram och det arbetet kommer också att fortsätta. Arbetet innebär bland annat mer samverkan mellan olika gruppboendestäder, minskad vikarietillsättning vid frånvaro, arbeta med sjukfrånvaro, bättre fördelning av arbetstid efter bemanningskrav samt att verksamheterna tar hjälp av schemastöd vid schemaläggning. Det finns samma utmaningar som för andra avdelningar med komplexa brukarärenden och dyra bemanningslösningar.

Stöd till funktionsnedsatta

Utfall

- Avdelningen för stöd till funktionshindrade har en total budgetavvikelse på -5 mkr för perioden januari-oktober.
- Korttidsverksamheten har en budgetavvikelse på 0 mkr.
- Budgetavvikelsen för de privata assistansanordnarna är -0,2 mkr.
- Den egna produktionen av personlig assistans har en budgetavvikelse på -4,7 mkr.
- Helårsprognosen kvarstår på -6,8 mkr för avdelningen.

Analys

- Egen produktion av personlig assistans, d.v.s. där kommunen är utförare av personlig assistans, har en budgetavvikelse om -4,7 mkr, avvikelsen beror till största del av övertids/fyllnadstidskostnader som uppgår till -4,7 mkr inklusive sociala avgifter.
- Vi har några ärenden där kommunen utför fler timmar än vad Försäkringskassan har beslutat om. Ansökan om utökning av tid för dessa brukare har inlämnats till Försäkringskassan och LSS-handläggare.
- Inom egen produktion av personlig assistans finns det nu tre st LSS-ärenden, vilka är beslutade av socialtjänstens myndighetsutövning, men ingen budget följer med verkställigheten vilket gör att ärendena bara blir en kostnad för avdelningen. Dessa ärenden har en negativ budgetavvikelse på -2 mkr för perioden januari - oktober.

Åtgärd

- Verksamheten personlig assistans har återupptagit arbetet med att implementera heltidsanställningar. Förhandling med kommunal är nu klar, återstår att skriva ner kravprofil för heltidsanställning innan fortsatt implementering.
- En person är anställd för att natttid arbeta som resursperson (avd. egen pool)
- Korttidsverksamheten arbetar fortsatt med att se över kostnader och möjligheter till kostnadseffektiviseringar. De arbetar även med att bibehålla den psykosociala arbetsmiljön.
- Ett av de tidigare 4 LSS -ärendena har nu ett beslut från Försäkringskassan med 121 timmar/vecka.

Budgetuppföljning Oktober 2024
Socialtjänsten

	AVDELNING	Årsbudget 2024	Periodbudget Jan-Okt	Periodens förbrukning Jan-Okt	Periodens budgetavvikelse Jan-Okt	Årsprognos 2024
510-511	Politik och förvaltningsledning	20 748	15 303	-412	15 715	15 310
	<i>Fiktiva 26 mkr</i>	<i>-25 914</i>	<i>-21 595</i>	<i>0</i>	<i>-21 595</i>	<i>-25 914</i>
512	Verksamhetsstöd	39 724	33 744	33 456	289	250
513	Hälso- och sjukvård	97 873	83 767	88 486	-4 719	-5 600
514	En ingång	136 969	116 063	108 431	7 632	9 000
515	Barn och familj / Missbruksvård	123 852	103 991	122 611	-18 620	-22 000
516	Ordinärt boende	105 929	91 979	93 321	-1 342	-1 500
517	Särskilt boende för äldre	317 876	271 426	278 370	-6 944	-7 700
518	Psykosocialt stöd	147 674	125 237	126 038	-802	-550
519	Stöd till funktionsnedsatta	81 363	69 795	74 843	-5 048	-6 800
5XX	Totalt Socialtjänsten	1 046 094	889 709	925 143	-35 434	-45 504